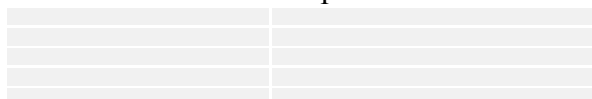

Nierównowaga finansów publicznych Anna Moździerz

Zachowanie równowagi w finansach publicznych jest przedmiotem kontrowersji i sporów teoretycznych. Efekty tych dociekań mają znaczenie dla gospodarki, gdyż zwykle są inspiracją do tworzenia gospodarczych i społecznych planów rządów. Autorka przedstawiła nierównowagę finansów publicznych w świetle wybranych teorii ekonomicznych, metody wyznaczania i determinanty nierównowagi strukturalnej w świecie i w Polsce, strukturalne czynniki nierównowagi w sferze realnej gospodarki oraz systemowe czynniki nierównowagi finansów publicznych.

Książka jest przeznaczona dla studentów ekonomii, finansów, zarządzania i administracji publicznej. Powinna ona również zainteresować pracowników sektora publicznego.

Spis treści

Wprowadzenie

1. Nierównowaga finansów publicznych w świetle wybranych teorii ekonomicznych
  - 1.1. Podejście klasyczne do nierównowagi finansów publicznych..
  - 1.2. Rewolucja keynesowska
  - 1.3. Ricardiański teoremat ekwiwalentności
  - 1.4. Koncepcja Jamesa Tobina
  - 1.5. Nowy konserwatyzm finansalny
  - 1.6. Zalecenia neokeynesowskie
  - 1.7. Nowa ekonomia klasyczna (podejście niekeynesowskie)
  - 1.8. Najnowsze podejście do nierównowagi finansów publicznych
2. Trudności interpretacyjne zjawiska nierównowagi finansów publicznych
  - 2.1. Miary nierównowagi
    - 2.1.1. Ujęcie bezwzględne
    - 2.1.2. Ujęcie relatywne
    - 2.1.3. Ujęcie kasowe
    - 2.1.4. Ujęcie memoriałowe
    - 2.1.5. Koncepcja deficytu ekonomicznego
  - 2.2. Dyskrecjonalne podejście do nierównowagi
  - 2.3. Normatywne podejście do nierównowagi
    - 2.3.1. Rodzaje regulacji
    - 2.3.2. Regulacje krajowe
    - 2.3.3. Regulacje wspólnotowe
3. Nierównowaga strukturalna - metody wyznaczania i determinanty
  - 3.1. Kwantyfikacja nierównowagi strukturalnej na podstawie luki produkcyjnej
  - 3.2. Pomiar luki produkcyjnej
  - 3.3. Elastyczność dochodów i wydatków budżetowych
  - 3.4. Wrażliwość dochodów i wydatków budżetowych na zmiany luki produkcyjnej
  - 3.5. Czynniki kształtujące nierównowagę strukturalną
    - 3.5.1. Czynniki strukturalne - pojęcie, kryteria oceny
    - 3.5.2. Czynniki związane ze sferą realną gospodarki
    - 3.5.3. Czynniki systemowe
  - 3.6. Empiryczna analiza nierównowagi strukturalnej w krajach Unii Europejskiej (UE-15)
    - 3.6.1. Saldo rzeczywiste
    - 3.6.2. Saldo cykliczne

3.6.3. Saldo strukturalne

4. Nierównowaga strukturalna finansów publicznych w Polsce

4.1. Skala nierównowagi i jej główne tendencje

4.2. Charakter nierównowagi

4.3. Wpływ cyklu koniunkturalnego na nierównowagę

4.4. Saldo strukturalne jako przejaw fundamentalnych przyczyn nierównowagi

4.5. Saldo pierwotne i jego ekonomiczna interpretacja

4.6. Wpływ kosztów obsługi długu publicznego na nierównowagę strukturalną

5. Strukturalne czynniki nierównowagi - sfera realna

5.1. Struktura demograficzna

5.2. Bezrobocie strukturalne

5.3. Struktura produktu krajowego brutto i wartości dodanej

5.4. Konkurencyjność gospodarki

5.5. Nierównowaga zewnętrzna

5.6. Próba kwantyfikacji przyczyn nierównowagi leżących w sferze realnej gospodarki

6. Systemowe czynniki nierównowagi finansów publicznych

6.1. Przekształcenia własnościowe

6.2. Zmiany w systemie dochodów publicznych

6.3. Wpływ przemian systemowych na strukturę wydatków publicznych

6.3.1. Ogólne tendencje w wydatkach

6.3.2. Zmiany w strukturze wydatków budżetu państwa

6.3.3. Zmiany w wydatkach na ubezpieczenia społeczne

6.3.4. Zjawisko ubóstwa materialnego

6.3.5. Zmiany w pozostałych wydatkach

6.4. Inne czynniki systemowe

6.4.1. Jakość i inflacja prawa

6.4.2. Jakość systemu planowania dochodów budżetowych

6.4.3. Zaległości podatkowe i niepodatkowe jako wyraz systemowej niesprawności aparatu skarbowego

6.4.4. Znaczenie ulg i umorzeń zaległości podatkowych dla nierównowagi w finansach publicznych

6.5. Integracja europejska szansą na ograniczenie strukturalnej nierównowagi finansów publicznych

Podsumowanie

Bibliografia